

Sygn. akt III RC 10/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Złotoryi III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR Jolanta Krutin

Protokolant: Bartosz Głowczyński

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2013 roku w Złotoryi na rozprawie sprawy

z powództwa W. D.

przeciwko J. K.

o ustalenie, że obowiązek alimentacyjny wygasł

I. ustala, że obowiązek alimentacyjny powoda W. D. wobec pozwanej J. K. orzeczony wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 2 kwietnia 2003 roku w sprawie III RC 1620/03 wygasł z dniem 1 listopada 2012 roku,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. nie obciąża stron kosztami sądowymi, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Powód W. D. wniósł o ustalenie, że jego obowiązek alimentacyjny wobec pozwanej J. K. wygasł z dniem 31 lipca 2012 roku.

W uzasadnieniu pozwu podał, że alimenty na pozwaną zostały zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze w kwocie po 350 zł miesięcznie. Są one potrącane z renty powoda. Pozwana w dniu 20 lutego 2012 r. ukończyła 26 lat. Ukończyła naukę. Posiada dobrą sytuację materialną.

Powód wniósł ponadto o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew pozwana J. K. wniosła o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu podała, że ukończyła studia. Jest zarejestrowana jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Od dłuższego czasu poszukuje pracy. Alimenty w kwocie po 350 zł miesięcznie są dla niej niezbędne do funkcjonowania i dalszego poszukiwania pracy. W niedalekiej przyszłości chce podjąć studia podyplomowe, które pomogłyby jej w znalezieniu pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ostatnim orzeczeniem o wysokości alimentów na rzecz pozwanej J. K. jest wyrok Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 2 kwietnia 2003 roku w sprawie III RC 1620/02, w którym zasądzono od powoda W. D. na rzecz małoletniej wówczas pozwanej J. K. reprezentowanej przez matkę Z. K. alimenty w kwocie po 350 zł miesięcznie, w miejsce alimentów w kwocie po 300 zł miesięcznie zasadzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 18 września 2000 r. w sprawie III RC 1121/00.

Powód W. D. miał wówczas 43 lata. Z zawodu był kowalem. Nie pracował. Otrzymywał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w wysokości 850 zł netto miesięcznie. Z renty tej były potrącane alimenty na pozwaną, po ich potrąceniu powód otrzymywał 495 zł netto renty. Miał amputowaną rękę. Nie leczył się. Mieszkał z konkubiną i jej matką w domu matki konkubiny. Dawał 350 zł miesięcznie na żywność i opłaty za mieszkanie. Konkubina powoda nie pracowała. Powód był właścicielem 75 arów ziemi w K. A.. Uprawiał ją siejąc zboże. Wynajmował ciągnik do prac polowych. Oprócz pozwanej nie miał nikogo na utrzymaniu.

Powód nie utrzymywał kontaktów z pozwaną. Poza alimentami nic jej nie dawał.

Pozwana J. K. miała wówczas 16 lat. Była uczennicą I klasy liceum. Do szkoły dojeżdżała. Bilet miesięczny kosztował 86 zł. Podręczniki dla niej do szkoły kosztowały 400 zł, a przybory szkolne 160 zł. Matka pozwanej oceniła wówczas, że potrzebuje 800-900 zł miesięcznie na jej utrzymanie. Pozwana mieszkała z matką w mieszkaniu komunalnym. Opłata za energię wynosiła 35-40 zł miesięcznie, za gaz 40 zł miesięcznie, za czynsz 120 zł miesięcznie. Opłaty te ponosiła matka pozwanej. Matka pozwanej Z. K. miała 45 lat. Z zawodu była zootechnikiem. Od 5 lipca 2000 r. była zarejestrowana jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Otrzymywała zasiłek rodzinny w wysokości 42,50 zł miesięcznie. Z prac dorywczych uzyskiwała 100-200 zł. Pomagała jej finansowo siostra.

Dowody: akta Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze III RC 1620 /02

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Złotorzy z dnia 12 sierpnia 2011 r. w sprawie III RC 133/11 oddalono powództwo W. D. o ustalenie, że wygasł jego obowiązek alimentacyjny wobec pozwanej J. K..

W tym czasie Powód W. D. miał 52 lata. Nie pracował od 12 lat, to jest od czasu, gdy doznał wypadku przy pracy, w wyniku którego stracił lewą rękę. Utrzymywał się z renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w wysokości 1158,03 zł netto miesięcznie. Z renty tej były potrącane alimenty na pozwaną wraz z kosztami egzekucji w łącznej kwocie 386,70 zł miesięcznie. Nie miał innych dochodów. Nie korzystał z pomocy opieki społecznej. Mieszkał z siostrą w domu jednorodzinnym będącym własnością jego i siostry. Oprócz tego nie miał żadnego majątku. Za energię płacił 100 zł co dwa miesiące, za gaz 50 zł miesięcznie. Innych opłat nie ponosił. Nie leczył się. Miał zaciągnięte dwie pożyczki w łącznej kwocie 2600 zł. Oprócz pozwanej nie miał innych dzieci.

Powód nie utrzymywał kontaktów z pozwaną. Oprócz alimentów nic jej nie dawał.

W tym czasie pozwana J. K. miała 25 lat. Była studentką I roku filologii polskiej na Uniwersytecie (...) we W.. Były to studia magisterskie uzupełniające, stacjonarne. W 2005 r. ukończyła liceum ogólnokształcące i podjęła naukę w Policealnym Studium w J., które ukończyła w 2007 r. Potem podjęła studia licencjackie dzienne w Kolegium (...) w J., które skończyła w lipcu 2010 r.. Utrzymywała się z alimentów od pozwanego w wysokości 350 zł miesięcznie i stypendium socjalnego w wysokości 520-540 zł miesięcznie. Na zajęcia dojeżdżała, co kosztowało 400-500 zł miesięcznie. Mieszkała z matką, która nie pracowała.

Dowody: akta Sądu Rejonowego w Złotorzy III RC 133/11

Obecnie powód W. D. ma 54 lata, posiada wykształcenie podstawowe. Mieszka z siostrą w domu będącym własnością jego i siostry. Oprócz tego nie posiada żadnego majątku. Zajmuje pokój z kuchnią. Opłata za energię wynosi 230 zł co dwa miesiące. Ponosi ją po połowie z siostrą. Gazu nie ma. Wodę pobiera z własnej studni. Na opał na zimę dla siebie wydaje 1200 zł rocznie. Od 1998 r. otrzymuje rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Od marca 2012 r. wynosi ona 1224,84 zł netto miesięcznie. Z kwoty tej potrącone są alimenty na pozwaną wraz z kosztami egzekucyjnymi w łącznej kwocie 386,70 zł miesięcznie. Po tym potrąceniu powód otrzymuje 838,14 zł netto miesięcznie renty. Posiada orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy z powodu wypadku przy pracy, w którym ucięło mu rękę. Jest zdrowy. Nie korzysta z pomocy opieki społecznej. Oprócz pozwanej J. K. nie ma innych osób na utrzymaniu.

Dowód: przesłuchanie powoda / k. 66 verte,

decyzja o wysokości renty powoda /k. 5-6, 13-14, 43

zaświadczenie z (...) w M. /k. 44

zajęcie świadczeń emerytalno –rentowych powoda /k. 55

Pozwana J. K. ma obecnie 27 lat. Posiada wykształcenie wyższe. Z zawodu jest nauczycielem. W październiku 2012 r. ukończyła filologię polską na Uniwersytecie (...) we W.. Były to studia dzienne. Pozwana nie pamięta, którego października 2012 r. obroniła pracę magisterską. Obronę pracy magisterskiej miała dopiero w październiku z przyczyn leżących po stronie promotora. Na studiach pozwana uzyskała przygotowanie do zawodu nauczyciela. W czasie studiów mieszkała w domu i dojeżdżała na zajęcia. Zajęcia na studiach skończyła w czerwcu 2012 r. Przed podjęciem studiów wyższych ukończyła szkołę policealną w J. i uzyskała zawód technika ekonomisty. Wcześniej ukończyła liceum ogólnokształcące.

Pozwana szukała pracy jako nauczycielka w szkołach w W. i J. oraz jako ubezpieczyciel. Szukała też pracy we W. i K.. Nie próbowała szukać pracy fizycznej. Od 9 listopada 2012 roku jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Z. jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Podała tam, że szuka pracy umysłowej. Nie otrzymała ofert pracy. Nie pracuje nigdzie dorywczo. Szuka pracy dorywczej jako pracownik umysłowy. Nie uczy się. Zapisła się na kurs prawa jazdy finansowany z funduszy europejskich. Jest zdrowa. Korzysta z pomocy opieki społecznej. Decyzją z dnia 10 stycznia 2013 r. przyznano jej zasiłek okresowy z powodu bezrobocia od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 30 kwietnia 2013 r. w wysokości 271 zł miesięcznie. Mieszka z matką w mieszkaniu komunalnym. Opłaty za utrzymanie mieszkania ponosi sama w całości, bo jej matka nie pracuje. Czynsz wynosi 170 złotych miesięcznie. Dodatku mieszkaniowego nie ma. Opłata za energię wynosi 60 złotych miesięcznie, za 60 złotych miesięcznie. Opłata za wodę jest wliczona w czynsz. Opał na zimę kosztował 1000 zł. Matka pozwanej ma 57 lat, wykształcenie średnie. Nie pracuje od 10 lat. Nie ma orzeczenia o niezdolności do pracy. Otrzymuje zasiłek z opieki społecznej w wysokości 271 zł miesięcznie.

Dowód: przesłuchanie pozwanej / k. 66 verte -67

decyzja Starosty (...) /k. 37

decyzja MOPS w W. /k. 50

akta Komornika Sądowego Rewiru IV przy Sądzie Rejonowym w Jeleniej

Górze K. 119/86

Powód W. D. nie utrzymuje kontaktów z pozwaną J. K. od kiedy ta skończyła pół roku. Nic jej nie kupuje. Alimenty na pozwaną są potrącane z jego renty.

Powód nie chce płacić alimentów na pozwaną, bo skończyła studia w 2012 r. i może pracować. Nie stać go na płacenie alimentów, bo oprócz renty nie ma żadnych dochodów , nikt go nie zatrudni gdyż ma tylko jedną rękę.

Pozwana podała, że chce nadal otrzymywać alimenty od powoda , bo ma trudną sytuację materialną.

Dowód: przesłuchanie stron / k. 66 verte - 67

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w znacznej części.

W myśl art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zgodnie z art. 133 § 3 kro rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Z definicji obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dziecka (utrzymanie i wychowanie) wynika, że obowiązek ten ustaje dopiero wówczas gdy dziecko osiągnie samodzielność życiową, co z reguły łączy się z możliwością podjęcia pracy zarobkowej. Możliwość podjęcia pracy zarobkowej nie może być jednak rozważana w oderwaniu od osobistej i życiowej sytuacji uprawnionego. Jeżeli mianowicie kontynuuje on naukę, która uniemożliwia podjęcie pracy zarobkowej, uczy się zawodu, uczęszcza na kurs doskonalenia zawodowego, to za usprawiedliwione należy uznać dalsze alimentowanie go.

W myśl tezy V wytycznych Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNP 1988, nr 4, poz. 42, spoczywający na rodzicach obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa dopóty, dopóki dziecko nie zdobędzie możliwości samodzielnego utrzymania się stosownie do swych uzdolnień, predyspozycji, kwalifikacji zawodowych czyli do chwili usamodzielnienia się i to niezależnie od osiągniętego wieku. Uzyskanie pełnoletniości nie zmienia bowiem sytuacji prawnej dziecka w zakresie alimentów, jeżeli dziecko pobiera na naukę w szkole lub na uczelni i czas na nią przeznaczony wykorzystuje rzeczywiście na zdobycie kwalifikacji zawodowych. W praktyce mogą występować różnorodne stany faktyczne, mające wpływ na istnienie obowiązku alimentacyjnego. Jeżeli np. czas pobierania nauki wydłuża się nadmiernie poza przyjęte ramy, gdy studiujący nie czyni należytych postępów w nauce, nie zdaje egzaminów i ze swej winy powtarza lata nauki w szkole lub na uczelni oraz nie kończy jej w okresie przewidzianym w programie, a ze względu na wiek i ogólne przygotowanie do pracy może ją podjąć, rodzice nie są obowiązani do alimentowania pełnoletniego dziecka.

Dziecko musi uzyskać faktyczną realną zdolność do utrzymania się samodzielnie (orzeczenie SN z 31 stycznia 1986 r. III CZP 78/85 OSNCP 1987).

W ocenie Sądu, pozwana J. K. od momentu obrony pracy magisterskiej ma możliwość i zdolność samodzielnego utrzymania się stosownie do swych uzdolnień i predyspozycji. Zarówno wiek pozwanej (27 lat) jak i przygotowanie do pracy (zawód ekonomisty i nauczyciela, wyższe wykształcenie) oraz dobry stan zdrowia wskazują, że może ona podjąć pracę i samodzielnie się utrzymywać. Musi tylko dołożyć należytych starań, czego w ocenie Sądu nie czyni. Nie ma żadnych przeszkód by pozwana do czasu znalezienia pracy odpowiadającej jej oczekiwaniom podjęła pracę fizyczną i z tego się utrzymywała.

Nie zasługuje na uwzględnienie oczekiwanie młodej, zdrowej, wykształconej kobiety, że będzie ją utrzymywać przez łożenie alimentów niepełnosprawny , utrzymujący się z renty ojciec, któremu z pewnością z racji wieku, braku ręki i posiadania jedynie wykształcenia podstawowego znacznie trudniej znaleźć pracę i tym samym mieć większe dochody pozwalające na zaspokajanie usprawiedliwionych potrzeb niż pozwanej. Z pewnością ciężko się powodowi utrzymać z kwoty 838,14 zł netto miesięcznie, która mu pozostaje po potrąceniu z renty w wysokości 1224,84 zł netto miesięcznie kwoty 386,70 zł z tytułu alimentów na pozwaną.

Zdaniem Sądu biorąc pod uwagę wiek pozwanej, stan jej zdrowia, wykształcenie, posiadane zawody i umiejętności jest ona w stanie przy dołożeniu należytej staranności i odpowiednim wykorzystaniu swoich sił fizycznych i umysłowych znaleźć pracę i samodzielnie się utrzymywać.

W ocenie Sądu, obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej w dniu 1 listopada 2013 roku już nie istniał, gdyż już wtedy pozwana obroniła pracę magisterską i ukończyła studia. Z uwagi na to, że pozwana nie potrafiła podać dokładnej daty obrony pracy magisterskiej stwierdzając jedynie, że było to pod koniec października 2012 r. Sąd ustalił, że obowiązek alimentacyjny ustał z dniem 1 listopada 2012 r. oddalając dalej idące powództwo.

Orzeczenie o kosztach postępowania, zawarte w punkcie II wyroku zapadło na podstawie art.102 k.p.c.